Wycieczka nr A05

Z Dreptusiem po Dolinie Bugu

Łosice – Dłoń przyszłym pokoleniom

Pierwsze wzmianki o Łosicach, miejscowości położonej na południowo-zachodnim krańcu historycznej dzielnicy Polski – Podlasiu, pochodzą z roku 1264. Natomiast udokumentowana historia miasta rozpoczyna się 10 maja 1505 roku. Tego dnia w Radomiu król Polski i wielki książę litewski Aleksander Jagiellończyk wydał przywilej, na mocy którego przeniósł miasto Łosice z prawa ruskiego i litewskiego na prawo magdeburskie. Zaowocowało to nadaniem miastu regularnego rozplanowania, którego centrum stał się od tego momentu prostokątny rynek z wybiegającymi z niego ośmioma ulicami. W 1569 r. w wyniku unii lubelskiej Zygmunt II August przekazał Polsce prowincje litewskie, w tym Podlasie. Łosice weszły tym samym do Korony. Trudno jednak mówić, aby był to szczególnie dobry okres w historii miasta. Przyczynił się do tego zwłaszcza potop szwedzki, który doprowadził do kompletnego zniszczenia miasta. Dopiero w okresie stanisławowskim obserwujemy przyśpieszony rozwój miejscowości, który zaowocował na początku XIX wieku awansem Łosic do rangi miasta powiatowego. Niestety w wyniku represji popowstaniowych straciły one prawa miejskie i zostały zdegradowane do roli gminy. Krótko po wybuchu II wojny światowej 12 IX 1939 r. do miasta dotarły pierwsze oddziały niemieckie. Władze okupacyjne przystąpiły do tworzenia dla stanowiącej 70% mieszkańców miasta diaspory żydowskiej getta. Zlikwidowano je latem 1942 roku wywożąc wszystkich Żydów do Treblinki. Już po wojnie, w 1956 r., z części powiatów: bialskiego, siedleckiego i sokołowskiego utworzono powiat łosicki, co przyczyniło się do przyspieszenia rozwoju miasta. Powiat funkcjonował do 1975 roku. Jego reaktywacja nastąpiła 1 stycznia 1999 roku, tym razem w strukturach województwa mazowieckiego.

Pn

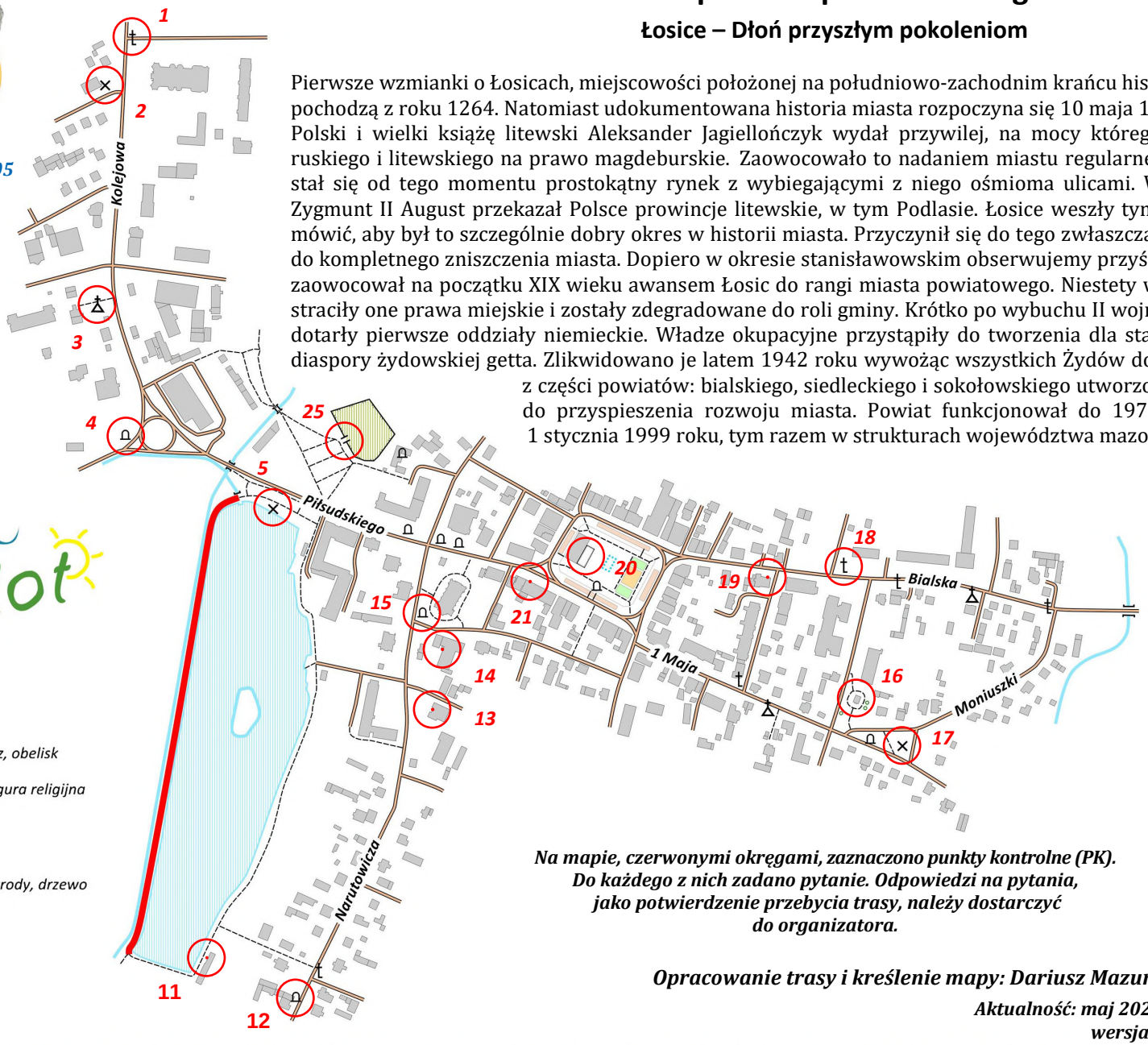

Do przejścia: 4,2 km
Do odwiedzenia: 25 PK

Legenda

- pomnik, głaz, obelisk
- kapliczka, figura religijna
- krzyż
- inny obiekt
- pomnik przyrody, drzewo

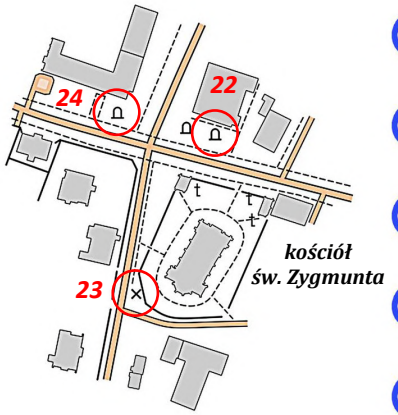

Na mapie, czerwonymi okręgami, zaznaczono punkty kontrolne (PK). Do każdego z nich zadano pytanie. Odpowiedzi na pytania, jako potwierdzenie przebycia trasy, należy dostarczyć do organizatora.

Opracowanie trasy i kreślenie mapy: Dariusz Mazurek

Aktualność: maj 2024 r.
wersja 2.0

Z Dreptusiem po Dolinie Bugu/Łosice – Dłoń przyszłym pokoleniom

PK 1	Wzniesiony w latach 2000-2006 kościół Trójcy Świętej. Krzyż pamiątkowy. ***Kiedy dokładnie poświęcono plac pod budowę kościoła?***
PK 2	Poniemiecki schron ceglany dla wartownika z okresu II wojny światowej. Stoi on przy najładniejszym w powiecie domu drewnianym należącym pierwotnie do dr Witolda Wróblewskiego. ***Ile okienek obserwacyjnych ma schron?***
PK 3	Barokowa, murowana figura przydrożna z 1775 roku wystawiona na pamiątkę Misji Świętych. ***Ile szpiczasto zakończonych prętów składa się na furtkę prowadzącą „donikąd"?***
PK 4	Pomnik ustawiony w miejscu, gdzie stał dwór należący do lekarza Władysława Czarkowskiego, organizatora i przywódcy powstania styczniowego na Ziemi Łosickiej, straconego przez carskich oprawców w lipcu 1863 r. ***Jak nazywano potocznie dwór?***
PK 5	Unikatowa motorowa łódź sondażowa Ł-3, tzw. „ełka" przeznaczona do prac hydrograficznych na Bałtyku. Swoją służbę zakończyła w październiku 1983 r. ***Dzięki komu miasto uzyskało dofinansowanie na remont łodzi?***

LOP – Linia Obowiązkowego Przebycia. Na zaznaczonym czerwoną linią odcinku ścieżki edukacyjnej biegnącej wokół Zalewu Łosickiego znajduje się 5 punktów kontrolnych, do których zadano pytania. Odpowiedzi na nie stanowią potwierdzenie przebycia LOP.

PK 6	***Ile łącznie gatunków ryb przedstawiono na leśnych puzzlach?***
PK 7	***Jak nazywa się „władca" wśród ważek?***
PK 8	***Na jakiej literze siedzi wiewiórka?***
PK 9	***Jakie zwierzę znajduje się między czaplą siwą a jętką?***
PK 10	***Pisklęta jakiego ptaka po wykluciu są szarobure, a czarne pióra pojawiają się sukcesywnie w ciągu pierwszego roku życia?***
PK 11	Mural zatytułowany „Dłoń przyszłym pokoleniom" i upamiętniający 750 lat istnienia Łosic. ***Jakich 4 kolorów użyto do odciśnięcia na nim dłoni?***
PK 12	Pomnik upamiętniający 100. rocznicę odzyskania niepodległości i 200. rocznicę powstania Diecezji Siedleckiej. ***Jakie słowa umieszczono na szarfie trzymanej przez orła w szponach?***
PK 13	Wzniesiony na początku XX wieku dom dla właściciela browaru, od 1945 roku użytkowany przez ZOZ. ***Ile (około) kosztował remont dachu willi?***
PK 14	Budynek dawnego klasztoru księży Komunistów, tzw. seminarium z I poł. XIX wieku, wykorzystywany następnie jako szpital, a po rewitalizacji siedziba Transgranicznego Centrum Dialogu Kultur. ***W jakiej miejscowości znajduje się druga siedziba Centrum?***
PK 15	Neogotycki kościół św. Zygmunta z pocz. XX wieku. Mogiła powstańca styczniowego na cmentarzu przykościelnym. ***Gdzie został śmiertelnie ranny pochowany tutaj powstaniec?***
PK 16	Neogotycka kaplica cmentarna św. Stanisława Biskupa i Męczennika z 1845 r. Trzy Dęby Pamięci. ***Kim z zawodu byli trzej upamiętnieni?***
PK 17	Skwer Męczenników Katynia. ***Jak nazywa się jedna (dowolna) z wymienionych na tablicy ciekawostek skalnych?***
PK 18	Krzyż w miejscu, gdzie stała dawna cerkiew unicka Zaśnięcia Matki Bożej. Znajdował się w niej słynący cudami obraz Matki Bożej Przeczystej. Obraz ten umieszczono obecnie w ołtarzu bocznym kościoła św. Zygmunta. ***Co jeszcze, oprócz Unii Brzeskiej, tutaj upamiętniono? (patrz srebrna tabliczka)***
PK 19	Deklaracja ogólna z 1 kwietnia 1928 roku powołująca do istnienia Bank Spółdzielczy w Łosicach. ***Ile wynosił jeden udział?***
PK 20	Park im. króla Aleksandra Jagiellończyka. W 2018 roku miała miejsce jego rewitalizacja, w wyniku której park wzbogacił się o podświetlaną fontannę, plac zabaw dla dzieci oraz zadaszoną estradę. ***Relikty fundamentów jakiego obiektu odkryto przy okazji rewitalizacji parku?***
PK 21	Eklektyczna, żydowska kamienica czynszowa wzniesiona na przełomie XIX i XX wieku. Przez długie lata służyła ona młodzieży, jako Szkoła Rolnicza. ***Kiedy zorganizowano tutaj gimnazjum miejskie?***
PK 22	Łosicki Dom Kultury. Przed budynkiem ustawiono dwa pomniki. Pierwszy z nich upamiętnia 400-lecie Unii Brzeskiej i Podlaskich Unitów – męczenników za wiarę, a drugi marszałka Józefa Piłsudskiego. ***Ilu Unitów uwieczniono na rycinie będącej elementem pierwszego pomnik?***
PK 23	Dzwon, któremu podczas pożaru w 1969 roku „pękło serce". ***Jak nazywał się najstarszy, znany z imienia, dzwon łosickiej parafii?***
PK 24	2 lutego 1943 roku do stacji kolejowej w Mordach dotarł pociąg, w którym w bydlęcych, towarowych wagonach, podróżowało 1046 osób. Wśród nich było wiele dzieci, mieszkańców Zamojszczyzny wysiedlonych przez hitlerowskiego okupanta. Z tej liczby około 600 osób przewieziono do Łosic. ***Ile dzieci „siedzi" na pomniku?***
PK 25	Pierwsi Żydzi pojawili się w Łosicach pod koniec XVII wieku. Tuż przed wybuchem wojny stanowili ok. 70% populacji miasta. Po wkroczeniu Niemców, wszyscy zostali odizolowani w getcie, a następnie, w sierpniu 1942 roku wywiezieni do Treblinki i zamordowani. Założony w 1690 roku cmentarz żydowski. ***Skąd pochodzi cytat umieszczony na jednej z tablic?***

Odpowiedzi należy przesłać na e-mail: trip.poczta@onet.pl lub za pomocą formularza.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłający wyraża zgodę na publikację na liście osób, które przebyły trasę na stronie internetowej http://dreptuś.pl